

Fortællinger af Sine Bak

af Bent E. Hansen marts 2017

Barndom

Sine Bak er født den 9. april 1895

Egentlig hed hun Nielsine Jensen – født Frederiksen, men kun få kender hende under dette navn.

Sine var datter af Frederik og Kathrine Frederiksen, Hestlund. De var fra henholdsvis Pederstrup og Øster Bording og blev gift den 30. oktober 1878. De boede først i Elsborg, siden i Skræ inden de kom til Hestlund i 1885. De fik 8 børn, hvoraf de sidste 4 er født i Hestlund og Sine som den næstsidste.

Ejendommen, forældrene købte, lå lige over for kroen (Skyggevej 19) og var på ca. 18 tdr. Barndomshjemmet blev i 1905 eller 1906 overtaget af Sines storebror Niels, da han blev gift.

Han boede der omkring 3 år, så blev broderen, Martin, gift og fik stedet og havde den indtil 1917, hvor ejendommen blev opkøbt af nabogården mod øst og senere blev ejendommen revet ned.

Ejendommen lå mellem kroen (Skyggevej 19) og Jørgen Nordbjerg (Hestlundvej 8).

Da sønnen overtog gården omkring 1905, købte Sines forældre en lille naboejendom – Skyggevej 9. Sine Bak fortæller om dette køb: *Det var sandelig småt. Han (Faderen) gav 900 kroner for den ejendom, men der var ligefrem ikke føde til et får, og langt mindre til mennesker. Hvordan han kunne komme i tanker om det, forstår jeg ikke.*

*Vi var to børn, der ikke var konfirmerede, og far var 60 år, og der var ikke et træ heroppe på **bakken**. Der var bare et lille bitte faldefærdigt hus. Hvad de skulle leve af, fattede jeg ikke. Men de kom herom.....*

De boede der så til 1918.

To søstre – Sine og Rikke (den lille spøgefugl til lillesøster, som tiltuskede sig et stykke kage ved at være kæreste med nabodrengen indtil kagen var spist). De er dog lidt ældre på billedet end da historien foregik.

Som 21-årige blev Sine Bak gift med Poul Jensen og de bosatte sig i Ikast og Sine arbejdede på en trikotagefabrik. Et par år gik, *Men så kunne mor ikke blive ved med at malke, og så skulle vi herop (Skyggevej 9) og have dette sted, og det var jeg jo i grunden ked af.*

Jeg ville hellere have været blevet i Ikast og arbejde. Det var skønnere end at komme herop og trække med et par køer. Men vi kom nu herop alligevel.

Når Poul kunne tjene 1 krone om dagen ved at være vejmand, og når vi så kunne have et par køer, kunne vi være godt holden, sagde mor.

Sine boede på ejendommen indtil hun til sidst kom på plejehjemmet Kærmindeparken. Sine døde den 5. februar 1995 næsten 100 år gammel.

I 1978 fortalte Sine Bak sine erindringer til nabopigen Marianne Bækgaard Christensen i forbindelse med at hun skulle skrive en stil omhandlende gamle dage.

Her følger et brudstykke som dels fortæller om Sines tidlige barndom, men som også fortæller om den tid hun levede i – omkring århundredeskiftet.

Som nævnt flyttede far og mor her til Bording sogn i 1885. og fik en landejendom på omkring 18 tdr. Den lå lige over for Hestlund Gamle kro (skyggevej 19). Men den var nu blevet nedlagt, nogle år før far og mor kom derud.

Der var dog alligevel så mange mennesker, som holdt ind, når der var marked i Herning. Folk kom da trækkende med deres heste og køer. De red gerne på en hest, og så var der ellers en lang kobbøl, hvor de kom fra. Nogle sagde, at de kom fra Viborg. Rytteren sad da selv på den flotteste hest, den klogeste og kønneste hest. Resten var så bundet i en lang række bagefter. For os børn var det jo en stor oplevelse.

Vi ville jo gerne se alle de folk, der kom ad landevejen. Der kom ellers ikke så meget dengang. Tit skulle hestene hvile sig, og de var tørstige., og så kunne de jo få noget at drikke ved kroen. Krostalden var der stadig, og der havde folk holdt hvil og bedet gennem mange år. Derefter fortsatte de så til Herning. Det var jo en lang vej.

Det var noget for os børn at opleve. Ellers oplevede vi ikke så meget. Der var jo hverken cykler eller biler.

Jeg kan huske, at der inde i krostalden stod så mange sække med melasse i. Hestene skulle jo have noget at styrke sig ved, når de skulle arbejde strengt, måske især om foråret. Det smagte for resten ganske godt – melassen. Det måtte vi børn spise af, alt hvad vi ville.

Vi var tre piger fra mit hjem, og der var tre drenge i kroen. Vi seks var omtrent lige gamle og legede dagligt sammen.

Det gik dengang, som det går nu. Når legen er allerbedst, blev vi uvenner og rendte hver til sit. Det er det samme år ud og år ind.

Der var sådan en rar krokone – som vi kaldte hende – Mari, sagde vi. Det kan nok siges, at hun var en rigtig krokone. Hvis der var en syg i nabolaget, og hvis hun vidste, at hun kunne hjælpe noget, kom hun med mad. Og det var ikke noget, der skulle købes. Det var noget, hun gav.

Ejendommen på bakken, "Frederiksløst", som Sine Bak's forældre købte og som også skulle blive Sine og Pouls hjem i mere end 60 år. Billedet er fra 1980.

Kroen var trods alt en af de største ejendomme i området. Jeg tror der var 7 – 8 køer. Det var ikke almindeligt. Folk havde gerne to eller tre køer. Havde man otte, var der alligevel meget at tage sig af.- der var for resten også får på kroen.

Der blev slagtet engang imellem. Kromanden kørte også lidt fragt. Han havde et par store heste, og så kunne han jo nok tjene en skilling ved det. De havde det ikke så småt, og Mari var god af sig og gav meget.

Ih, hvor ville vi gerne derover og lege, for vi fik altid en god mellemmad eller et stykke kage eller sådan noget. Jeg kan huske, at den yngste dreng hed Jens Peter. Min yngste søster var på samme alder som han. En dag kom han gående med et rigtigt godt stykke hvedebrød, der var godt fyldt med nogle store, tykke rosiner.- ikke sådan noget bitte noget, som man får nu om dage. – Så sagde min søster til ham. (Hun har altid været sådan et spøgefugl):

- Jens Peter, Jeg ville endda så gerne have sådan et stykke kage, som du der har.
- Ville du? Sagde han.
- Ja - Hvis du vil være min kæreste, vil jeg løbe ind til mor og få et stykke til dig.
Ja, det ville hun da. Han kom og gav hende et stykke. Men da hun så havde spist det sagde hun:
- Ja, ja, Jens Peter. Nu vil jeg ikke være din kæreste mere.
Så græd den bitte dreng og løb ind til hans mor og klagede sin nød, at Rikke ikke ville være hans kæreste mere.
Det er sådan et barndomsminde, vi bare kan more os over.

Sine Bak foran huset
"Frederikslyst," opkaldt efter
faderen. Billedet er fra 1980 og
Sine er 85 år.

